

Catalunya, està decidida a triomfar, i a triomfar ara, pesi a qui pesi i costi el que costi; i qui es posi al davant sera agafat com qui es posa davant del ferro-carril perquè no volem ni devem detenir la marxa de Catalunya.  
CAMBÓ

# Bandera

MUSEU  
AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET  
CIVILITAT

Aquell qui estima les altres nacions tant com la seva, fa patrio amb aquell qui estima les dones dels altres tant com la seva.

ROOSEVELD

ANY II N.º 4  
Coll-Blanc, 10 de gener de 1931

...AL VENT DEFEM-LA EN SENYAL DE LLIBERTAT!

Redacció i Administració:  
COLL-BLANC, 47 - HOSPITALET

## EL BARCELONISME EN LA POLÍTICA

És innegable que la puixança esplendorosa de Barcelona, i la plèthora de vida que en tots els ordres modernament ha acumulat, i el fet de l'absorció de totes les valors més ambiciosos de Catalunya dintre la seva àrea, ha estat una causa potent entre les que han fet germinar el Catalanisme conscient amb afanys nacionalistes, i ha donat suport a les més sublimes ambicions de la nostra història, tal volta més sublimes que les mateixes que en la nostra edat d'or ens donaven hegemonia en el món civilitzat, puix que aquelles les portaven circumstàncies favorables i modernament han estat possibles sols per l'esforç meravellosos i tenaç de la voluntat.

Barcelona, ningú ho negarà, ha estat el gran fogar que ha fet possible la nostra renaixença.

Però hom diria, que la mateixa vanitat de sobirana i directora, i el mateix entusiasme per l'èxit dels primers passos, gairebé miraculós, l'ha engegada i envanida, i a l'hora que erradament conceptua com a producte espontani, l'estat públic actual, s'oblida de les virtuts de la raça que l'han fet possible; el seny, la tenacitat, l'esforç.

No deixa d'ésser un fet altament significatiu, que tots els més grans valors del nostre renaixement, en tots els ordres, hagin après l'amor a la terra, a ple sol, en les comarques, i d'elles hagin portat a la ciutat, fonent-les en la seva actuació, les virtuts de què parlàvem, que sols s'adquireixen en l'aire pur de la terra, absent d'ofuscament i mixtificació. Caldria citar tota la llista, llevat d'algun poeta i algun economista, dels noms simbòlics de la nostra renaixença, començant per Mjà i Balaguer, Morgades i Verdaguier, fins a les valors definitives de la segona generació, Prat de la Riba, Torras i Bages i Cambó, els valors més grans que ha tingut Catalunya d'ençà que és Catalunya. Fins totes les fraccions—i com a fraccions, dissortades—del Catalanisme, indubtablement ben intencionades, les orienta un comarcà. N'hi ha prou en citar els noms de Rovira i Virgili i Macià; i no deixa d'ésser un fet simbòlic, que en l'agrupació que més s'ha esforçat modernament en combatre el catalanisme tradicional, de resultats tant palpables, estigui exclusivament orientada i regida pel barcelonisme més autèntic.

Per això la preponderància d'aquella darrera bandera, coincideix amb l'absència d'aquelles virtuts característiques nostres, catalanes, de què tant ens vanem, que són el nostre títol de glòria, i que ens han fet poble: el seny, la tenacitat, l'esforç; i sigui que s'invoqui el catastrofisme, d'una revolta, sigui el mesianisme d'una forma nova, sigui el dogmatisme d'una frase feta, són fórmules diverses que denuncien el mateix: el desequilibri, la mollesa, la pèrdua, vicis que destrueixen la nostra personalitat.

El catalanisme nou, que en podríem dir el Catalanisme Barceloní, no és el veritable Catalanisme; Barcelona és important, però Catalunya és més important que Barcelona.

## H - T PLAZA ESPAÑA - SANS - HOSPITALET (TORRASA)

Ningú ho diria, però és així. Cal tenir pasta de màrtir per poguer fer un viatget amb l'autòmnibus que algú ha batejat ja amb el nom ampolós de *Correu de Múrcia*.

Nosaltres, tot i no tenir la pasta que acabem d'indicar, de tant en tant—quan la pasta també ens ho permet—hi fem algun viatget.

Avui, per exemple, ens ha semblat bé de fer-ho. Hem arribat a la plaça d'Espanya quan el rellotge del gran hotel assenyalava uns minuts més d'un quart de dues. (Cal tenir present que aquest rellotge té per habitud l'anar més avançat que els altres. Qualsevol diria que el van portar de Rússia).

La parada estava deserta—*malum signum!*—devia fer pòc que la baluerna havia fugit.

Poc a poc ha anat arribant la gent. Quatre carniceretes amb els dits farcits de penellons, un eixam de dones de fàbrica plenes de borrioll i amb quatre paraules de mal gust encastrades a la llengua, uns quants treballadors de bona musculatura i una processó de vailets estripats que deuen esperar-se per viatjar agafats al darrera.

També hi ha un pòc de burgesos que llegeixen *«El Guardià»* i un estudiant caçat al vol amb un feix de llibres completament esfullats, sota el braç.

Ara el rellotge assenyalava més de dos quarts. Així és que fa un quart que estic esperant.

Els qui m'acompanyen—amb sentiment, naturalment—en aquesta feina tant poc agradable també comencen a impacientar-se. N'hi ha que pignen de peus—són, generalment, les dones—els homes van caragolant cigarretes, i uns quants ens ho prenem pacíficament llegint el diari.

Sinó que seria sortir del foc per caure a les brases, pujaria al tramvia; em reté la por als pessics dels seients, les brometes del cobrador—*¡ánimo, señores, ánimo!*—i el pas horrorosament calmos que mena, més a més de les parades extraordinàries davant qualsevol casa de begudes on el conductor entra per fer un glopet.

Però... en aquest món tot arriba i l'autòmnibus de Coll-Blanch (corregeixo, vull dir de *La Torrassa*) no és pas una excepció.

Ja tel tenim aquí. Tothom s'avalota per pujar.

—*Para todos hay sitio*— diu el cobrador.

—Deixeu pujar primer les senyores—diu un que s'ha quedat rerassagat i ara vol fer el galant.

—Les senyores, que...!— diu un que ja és dalt.

I ja hi som. Hi haurà música per tot el camí.

Jo m'he espavilat i he pres seient a baix. D'altres pugen al primer pis. Al meu costat hi tinc una carnicera de les que primer parlàvem.

Tothom s'ha sentat i unes quantes dones, diguem-ne borriollades, resten a la plataforma, car els seients estan plens i elles són porugues de pujar a l'imperial.

—*Ning! ning! ning!*—tres estirades a la campaneta, un xic de soroll com si caigués un cossi dintre un safareig i la baluerna arrenca.

Però tot just donat el primer pas (?) tres noves campanades el fan aturar i pugen una dona esbufegant

i el seu marit amb tota la tranquil·litat.

Altres tres campanades i... ja i som!

El cobrador fa la seva brometa amb els retardats.

—*Siempre fem tard, siempre fem tard!*—xamporreja a la dona amb un accent estrangeritzat.

Però calla així que es dona compte que el qui l'acompanya és el seu marit.

I va oferint acompassadament els bitllets al públic fent exercicis oculars per convèncer-se de la bondat de les monedes.

La primera parada. Una dona de mitja edat abans de pujar pregunta al cobrador:

—Escolti! És el que va a Coll-Blanc aquest?

—*Sí, suba.*

—Oh, veurà... Jo ho deia perquè com no ho he vist apuntat enlloc...

—*No se ha fijado usted en estas letras que dicen LA TORRASA?*

—Ai, ai, i què vol dir això de *La Torrassa*?

I la pobra dona resta sense resposta.

La seva arribada és rebuda amb satisfacció per les obreres que no tenen seient. Es serveix de motiu per iniciar el rosari de les seves imperitències.

—No hi ha seient, senyora. Caldrà que estigui dreta o pugui dalt.

La bona dona fa un gest de resignació. Però les altres segueixen, cada vegada alçant més le veu:

—Sembla estrany, veritat? Abans no passava mai això. En cap vehicle s'hi veia una dona dreta mentre hi hagués cap home sentat. Tenien més cortesia abans, els homes. Avui si que...

Aquesta indirecta, tant directa, els al·ludits la rebem amb sublim estoïcisme. És millor no fer-ne cas.

—Els homes d'avui dia, si que rai! Jo vaig bé. No tenen una engruna de consideració.

—Són molt pretenciosa, mestressa, a les vostres velleses—li respon amb desig d'enrosocar-se en la conversa i bromejar un dels qui seuen—us amaguessiu les arrugues que us transformen el front en un acordió i conservéssiu la línia, podríeu encara aspirar a la galanteria dels homes. Però com voleu que un home es sacrifiqui per vos, si teniu aquest posat de soldat de cavalleria?

Què li ha dit aquest plaga! La dona s'ha enrogit d'indignació i a no ésser la seva companya que la deté pel braç ja s'hauria plantat davant de l'intrús i li hauria donat un concert de bofetades.

S'esbrava engenant quatre crits grollers i treient foc pels quixals.

—Són així, noia, són així. Si ara puguessin unes faldilles amb el morret de color de rosa, veuríem com tothom li oferiria un lloc—li diu una de les companyes.

Ella se la mira amb indignació. I la troca està engegada. Tot el camí haurem de sentir la mateixa cançó enfadada.

Ja som a Sans!

Ací sí que hi ha empentes i cops de colze de debò. Tothom s'avalota per pujar.

—*Arriba!*—fa el cobrador.—*Sólo diez arriba.*

Però no n'hi de cuits. Les dones no es conformen a pujar enlaire.

PARAULES DEL MOMENT

## HEROIS

Aquests darrers dies hem vist com a unes certes figures que darrerament han adquirit gran relleu era aplicat un qualificatiu depriment: el de fracassats.

Adjectiu que els ha estat atribuït inconscientment per alguns, i amb tota la intenció pels més.

Trista condició, però, la dels qui així qualifiquen als homes d'ideals que no han pogut o no han sabut fer triomfar en un moment donat la ideologia per ells defensada.

No saben els tals que l'home qui llança tots els prejudicis i posa tot el seu esforç, jugant-se el tot per tot, per fer triomfar les seves idees, no pot ésser mai un fracassat. Ben al contrari.

No volem pas escatir la veritat de les conviccions per ells professades, ni volem indicar amb el nostre comentari la indentificació amb elles ni amb els mitjans emprats per obtenir-les. Únicament volem sortir al pas d'aquesta difamació—d'altra manera no pot anomenar-se—per cridar l'alerta a aquests que així qualifiquen, amb tanta lleugeresa, als cavallers de l'ideal.

Ignoren ells, repetim que l'home qui amb la seva gesta s'ha jugat la vida i el benestar, per més que no hagi vist reeixit el seu propòsit, no pot ésser mai titllat de fracassat?

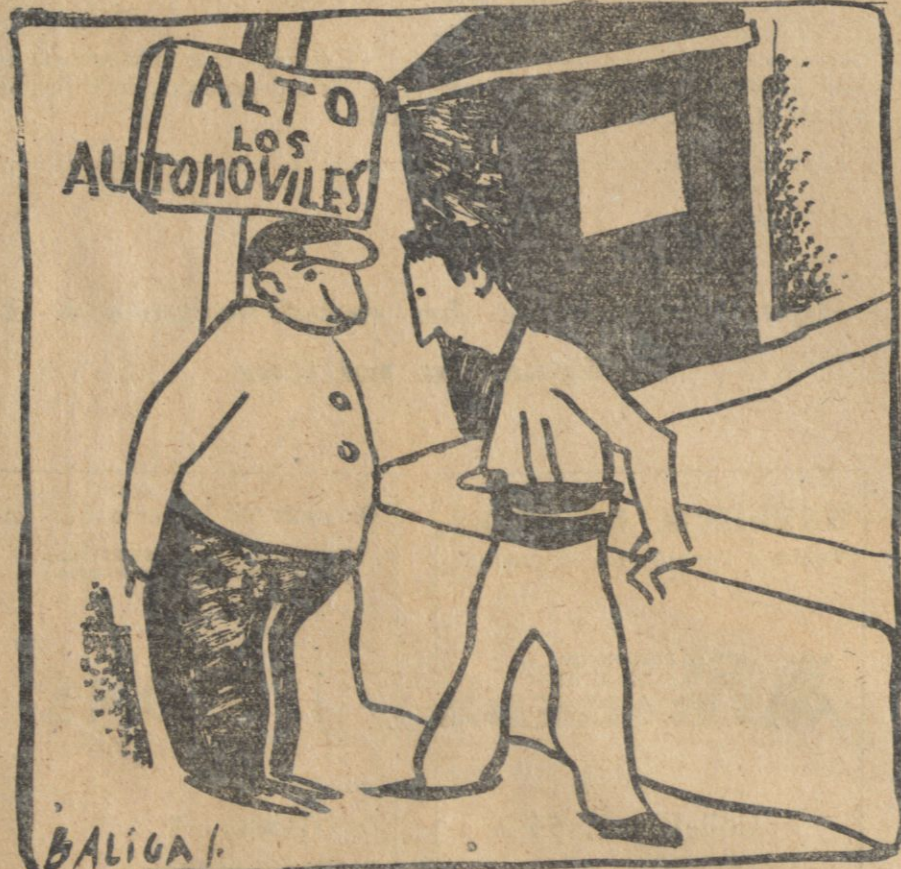
Se'm dirà, tal vegada, que si no haguessin obrat a la lleugera aliants amb forces per més que apropades, estranyes, potser haurien rebut l'ajuda del poble, i per tant, haurien triomfat? Entesos. Que en l'hora d'un canvi violent sempre guanya el més avançat i ells s'haurien trobat que el triomf anava a parar a les mans d'altri, als quals el seu esforç hauria servit d'esqueneta? Som del mateix parer.

Però d'això a vestir-los amb aquest qualificatiu despectiu hi ratlla un bon troç.

En tot cas, el qualificatiu que mereixen ha d'ésser adreçat a la manca de premeditació soferta.

I, tot i això, aquests homes mereixeran sempre el títol d'herois.

Josep JANES i OLIVÉ



—No et va fer gràcia l'Agullar amb aquella cara d'espantat que feia el dia de la moixiganda, veient que En Miracle mai acabava d'arribar?  
—I tal. El pobre home ja se creia que allò acabaria com el Rosari de L'Aurora.